

Conrad Ferdinand Meyer

Lábak a tűzben

Bósz villám cikkan. A bágyadt fényben torony áll.
Kongva dördül az ég. Egy lovas űzi hátsát,
Leszáll, bezörget, zajong. Köpenyét tépi
A szél. Riadt pej lovát gyeplővel tartja meg.
Egy keskeny rácsablak aranyszín feldereng,
S feltárja most a csikorduló kaput egy nemesúr...

„Királyunk szolgája vagyok, mint küldönc utazom
Nîmes-be. Adjon szállást! Király köpenyét felismerheti!”
„Vihar dúl. Vendég vagy itt. Gúnyáddal mit törődjek én?
Lépj be és melegedj! Lovadat máris magam látom el!”
Sötét ősi terem várja a belépőt,
Széles tűzhely lángja gyér fénnel világol,
S ahogy szeszélyesen imbolyg a tűz nyelve,
Oda süt, hol vértés hugenotta néz
komoran, s büszke hölgy barnult ősi képről...
Karosszékbe rogy a lovas a tűz előtt
S nézi az eleven lángot meredten. Töprengve bámul...
Fején a haj csendben égnek áll. Ismeri e tűzhelyt, e termet...
A láng sziszeg. Két vonagló lábat idéz a parázs.

Agg szakácsnő teríti a vacsorázóasztalt
Patyolat vászonnal. A nemeslányka segít.
Korsónyi bort a fiú tálal fel. Réműlt-meredten csüng a vendégen
Tekintete mindkét gyereknek, s csüng a tűzhelyen...
A láng sziszeg. Két vonagló lábat idéz a parázs.
„Átkozott legyek! A címer ugyanaz! S a terem sem más!
Három éve már... Egy hugenotta-hajszán...
Finom, konok asszony... 'Hol a várúr? Beszélj!'
Hallgat. 'Valld meg!' Hallgat. 'Add ki!' Hallgat.

Elfog a hév. Ama büszkeség! Vonszolom a nőt...
Két csupasz lábát fogom s belemártom
Mélyen a parázsba... 'Add ki!'... Hallgat...
Vonaglik... A címert a kapun nem láttad talán?
Vendégségbe ide, mondd csak, ki küldött, kelekötya te?
Legyen benne akár egy cseppnyi vér, elvágja nyakad.”
Belép a nemesúr. „Te merengsz! Asztalhoz, vendég...”

Ott ülnek most. Azok hárman – mind feketében –
És ő maga. Ám asztali áldást nem mond fiú s leány.
Tágra nyílt szemmel őt nézik mereven –
Poharát tölti, s túlcsondul a bor, felhajtja gyorsan,

Majd felugrik: „Uram, kérem a fekhelyem!
 Fáradt vagyok, akár egy kutya!” Egy szolga visz előtte világot,
 De vet még egy pillantást a küszöbről vissza
 S látja, mint a fiú apja fülébe súg...
 Bódultan követi a szolgát a toronyba.
 Reteszeli ajtaját erősen, pisztolyt és kardot szemle alá vet.
 Füttyülve dül kint a vihar. A padló remeg. Sóhajt a mennyezet.
 A lépcső recseg... Dübög itt egy láb? Oson ott valaki?...

Füle megtéveszti. Elmúlik az éjféli.
 Szemét ólomnak terhe nyomasztja, s szenderegve
 Ágyára rogy. Odakint eső árja csobog.
 Álmában ott a nő. „Valld meg!” Hallgat. „Add ki!” Hallgat.

Vonszolja az asszonyt. Két láb vonaglik a tűz paraszában.
 Szikrát hány és sziszeg egy tűzfolyam, mely elnyeli őt...
 „Ébredj! Már rég úton kéne lenned! Virrad!”
 A tapétaajtón a szobába lépve
 Ágya előtt áll a vár ura – őszén,
 Kinek haja tegnap még barnán bodorult.

Lovagolva vágnak át az erdőn. Szellő se rebben ma.
 Fák letört ágboga borítja az ösvényt pozdorja gyanánt.
 Korán kelt madárkák zengnek, daluk még álmosan szól.
 A tiszta légben békés fellegek sora dereng
 Akár angyalcapat, éji vártájáról tartva hazafelé.
 Sötét szántók felől súlyos földillat árad.
 A sík kitárul. A mezőn egy eke szánt.
 Szeme sarkából sandít a lovas: „Uram,
 Ön egy bölcs férfi, a higgadtság maga,
 S tudja, hogy én a legfőbb király szolgája vagyok.
 Éljen boldogul! A viszont nem látásra!” S ím, szól a másik:
 „Jól mondod! Szolgája a legfőbb királynak! Kedvére tennem
 Súlyos teher ma nékem... Ördögi módon megölted
 Hitvesem! S élsz lám... Enyém a bosszú, mondja az Úr!”

Szalai Lajos fordítása

A zürichi patrícuscsaládból származó költő és író, **Conrad Ferdinand Meyer** (1825–1898) történelmet, filológiát és festészetet tanult, különösen történelmi témájú novelláiról, regényeiről és költeményeiről nevezetes. Gottfried Keller és Jeremias Gotthelf mellett a XIX. század egyik legjelentősebb németajkú svájci szerzője. Alábbi balladája a XVI. századi francia vallásháborúk korában játszódik, amelynek egyik legismertebb eseménye Szent Bertalan éjszakája volt: 1572. augusztus 23-áról 24-ére virradó éjszakán a békülési céllal a Párizsba gyűlt hugenották (francia reformátusok) nagy részét a király beleegyezésével lemészárolták.